

Regionální funkce knihoven

28.5.2015

Zasedání sekce SDRUK

Vytvoření Centrálního adresáře knihoven CADR

**Vít Richter
Národní knihovna ČR
28.5.2015**

Nová struktura dat CADR

- Základ struktury – Adresář SK ČR
- Doplnění údajů: KK + CPK
 - Kategorizace knihoven
 - Provozní doba
 - Speciální služby (např. bezbariérovost)
 - Pobočky
 - Pobočka se samostatnou siglou
 - Pobočka jako vnitřní organizační složka knihovny
- Stanovení povinných a nepovinných údajů
 - Povinné údaje: zobrazují se v CADR a CPK + potřeba SK ČR
 - Nepovinné údaje – pro potřeby dílčích adresářů

Termíny – hrubý odhad

- **10.12.2014** podání projektu VISK 3
- **Leden – březen: návrh nové struktury data a funkcí databáze**
- **Duben – květen: vytvoření databáze, testování, formuláře**
- **Duben – říjen: Sloučení ADR a Evidence MK, kontrola na duplicitu, přidělení sigel**
- **Listopad a další měsíce: aktualizace a doplnění dat: KK, PK, knihovny**

Služba		Služba	
Samoobslužné vracení	10	Možnost parkování pro kola návštěvníků knihovny	9
Přístup k online licencovaným zdrojům z knihovny (českým, zahraničním, bibliografickým, plnotextovým)	10	Meziknihovní vnitrostátní služby	8
Specializované služby pro zdravotně znevýhodněné (zrakově, sluchově, tělesně, mentálně - včetně příslušného technického vybavení)	10	Možnost využívat individuální studijní prostory (+ možnost objednání)	8
Oddychové prostory s možností občerstvení – kavárna, bufet, kávovar, automaty	10	Možnost využívat noční studovnu	8
Dětský koutek / prostor pro přebalení a nakrmení malých dětí	10	Půjčuje čtečky e-knih, tablety	8
Možnost parkování u knihovny na speciálních místech pro auta zdravotně handicapovaných návštěvníků knihovny	10	Meziknihovní mezinárodní služby	7
Možnost parkování pro auta návštěvníků knihovny	10	„Knihařské“ služby - laminování, kroužková nebo pevná vazba a související činnosti	7
Knihovna je zapojena do služby Ptejte se knihovny	9	Poslechová místa pro hudbu, místa pro sledování filmů (z fondu knihovny), hra na nástroj	7
Reprografické služby (nebo Kopírovací a tiskové služby)	9	Půjčují deskové hry	7
Služba dodávání dokumentů + informace, do kterých DDS je knihovna zapojená	9	Půjčují herní konzole	6
Zpřístupňování speciálních dokumentů (audio a video dokumenty, mapy, plakáty, obrazy...)	9	3D tisk	6
Wifi	9	Kufříky - vytváření souborů na přání uživatele	5

Nové návrhy

Služba	
MojeID	1
Samooobslužné půjčování	1
On-line katalog	1
Půjčování e-knih (e-obsahu)	1
Zpřístupnění digitální knihovny	1
Pořádání výstav (?)	1
Pořádání akcí / pronajem / půjčování sálu / učebny?	1
Rešeršní služba, zpracování rešerší	2
Přístup k placeným informačním zdrojům – lze sloučit s 8	1
EOD – digitalizace dokumentů na přání	1
Doručení dokumentů uživateli	1
Skupinová / týmová / kolektivní studovna	1

Typologie knihoven

POVINNÉ ÚDAJE	Zkratka	NEPOVINNÉ ÚDAJE
národní knihovna	NK	pověřená RF
krajská knihovna	KK	obsluhovaná RF
městská knihovna	MK	právní subjektivita
obecní knihovna	OK	organizační složka obecního úřadu
církevní knihovna	CK	organizační složka jiné instituce
knihovny kulturních institucí	KI	profesionální
knihovny státní správy	AK	neprofesionální
lékařská knihovna	LK	
školní knihovna	ŠK	neobsluhovaná RF
vysokoškolská knihovna	VŠ	registrovaná
knihovna výzkumného ústavu	VK	neregistrovaná
ostatní specializovaná knihovna	SP	středisková

Příprava nové koncepce rozvoje knihoven na léta 2016 – 2020 s výhledem do roku 2025

Třešť

27. – 29.4.2015

Anketa – nejčastěji frekventovaná témata

Vzdělávání, odměňování	40
PR, lobbování, prestiž profese	19
Spolupráce, komunikace	17
eKnihy	12
Legislativa	12
CPK	9
Řízení	9
SKIP	6
Bezbariérovost	5
Čtenářská gramotnost	5
NK ČR	5
Informační vzdělávání	5
EIZ	4
MVS	4

Hlavní témata diskuze

- **Hodnocení současného stavu**
- **Očekávání od Koncepce – k čemu by Koncepce měla sloužit**
- **Potenciál rozvoje knihoven do roku 2020 s výhledem do roku 2025**
- **Vize rozvoje knihoven pro budoucí období**
- **SWOT analýza ve vztahu ke společné vizi**
- **Strategické oblasti rozvoje**
- **Způsob práce s Konceptí, řízení, zaměření dotačních programů**

Formulace nové vize

Společně* tvoříme knihovny jako nabídku zdrojů** a otevřeného prostoru pro vzdělávání, kulturu a osobní rozvoj****.***

***Já. Vy. Čtenáři. Knihovníci. Daňoví poplatníci. Baví nás to.
(*spolupráce*)**

**** Knihy, data, média. (*zdroje*)**

***** Pro jednoho i pro všechny, stále na blízku, pro každého bez rozdílu, se vzájemným respektem. (*prostor*)**

****** Zážitek. Inspirace. Kreativita. Tradice. Dnes čerpáme z minulosti a tvoříme budoucnost. (*rozvoj*)**

Silné stránky

- **Nezávislá, veřejná služba**
- **Svobodný přístup k informacím**
- **Dlouhodobě budovaný, strukturovaný fond, zlatý důl (fond, informace,....)**
- **Prostor + vybavení + profesionální personál (zázemí, dlouhodobě vytvářené)**
- **Spolehlivost a důvěryhodnost + bezpečí**
- **Opozice proti konzumu**
- **Digitalizace**
- **Sít' knihoven (hustá jako železnice)**
- **Vynikající návštěvnost**
- **Opora v knihovním zákoně**
- **Vynikající návštěvnost**
- **Schopnost kvalifikovaně zpracovávat informace**
- **Standardy, metodika, kompatibilita**

Slabé stránky

- **Společně** – neochota ke spolupráci knih. X knih., knih. X zřizovatel, knihovník x klient, akademik x knihovník, knihovna x jiná instituce (obava z konkurence, nedostatek kompetence, setrvačnost)
 - Best practices ze světa
- **Tvoříme** – konzervativnost, malá flexibilita, (de)motivace
- **Otevřený prostor** – nekompetence vůči „nepřizpůsobivým“, otevírací doba, bariéry, mizerný web, žádné SEO, pomalá reakce, „nejde to“ kvůli ©
- **Vzdělávání** - jsme toho reálně schopni? (sami sebe, klienty)
- **Osobní rozvoj** – kompetence, sebereflexe, individuální přístup
- **Zdroje** – jsou, ale ten přístup! Nedostatečná aktualizace

Hrozby

- **Financování – provozní, investice**
- **E-čtení (publikační paradigma se mění, konec monopolu)**
- **Legislativa – © (příležitost)**
- **Nekonzervujeme born-digi**
- **Hyperinflace informací (pro získání informace není knihovna nutná, naprostá většina lidí se cítí zahlcena a unavena informační smrští)**
- **Černé labutě**
- **(Knihovnické) školství**
- **Instituce pro 20.století (19.?)**
- **Veřejný obraz knihovny**
- **Malá očekávání**
- **Prostory (Investiční zanedbanost)**

Příležitosti

- **Digital humanities** (kurátor sbírek, big data, data mining apod.)
- **Nové technologie**
- **Samota a potřeba kontaktu,**
- **Nárůst volného času**
- **Prodlužování lidského věku**
- **Více lidí do knihoven**
- **Tlak na internacionalizaci vědy**
- **Růst významu vzdělání**
- **Náhlé prozření veřejné správy**
- **Pokles čtenářské gramotnosti**
- **Rozvoj občanské společnosti**
- **Nárůst inf. Zdrojů a chaos v nich**
- **Evropské fondy (a další...)**
- **Potřeba bezpečných míst, otevřených prostorů**
- **Zájem o bezplatné služby**
- **Hlad po kultuře**
- **Růst kreativity**

Materiály ke Konceptci a k jednání v Třešti najdete na:

<http://www.ukr.knihovna.cz/stanoviska-a-dokumenty-ukr-cr/>

<http://www.ukr.knihovna.cz/koncepce-rozvoje-knihoven-cr-na-leta-2011-2015-/>

Zaměření dotačních programů

- Hlavní cíl: zaměření na priority Koncepce
- Vytvoření podmínek pro podporu projektů celostátního významu
- Co podporovat ve VISK 3?
 - Nepodporovat vybavení malých knihoven?
 - Provázat dotace s minimálním standardem?
- VISK 2 – jaké zaměření?
 - Znalosti a dovednosti v oblasti ICT
 - Co je školené a placeno z rozpočtu kraje a státu?

Umíme to?

Sonntag
22.03.
10 - 14 Uhr

STREET ART

Köln wird immer bunter. Der Grund? Street Art! Sie stellen in diesem Workshop zusammen mit Meret Wellmann und Giannina Bauer (KAS)

Ihre eigene Street-Art-Schablone her. Gesprayed wird natürlich auch. Es entstehen Materialkosten in Höhe von 4 Euro.

► 3. OG, Raum 304

Nr. M-04

Sonntag
22.03.
10 - 15 Uhr

PODCASTING

Grundlagen und Insidertipps

Journalist und Podcast-Enthusiast Thomas Riedel (@boydroid) bringt Ihnen technische Grundlagen

zum Thema Podcasting nahe und gibt Insidertipps - von der Wahl des Equipments über die Aufnahme bis zur Distribution. Wenn Sie schon einen Podcast anbieten, bringen Sie Ihre Technik mit und stellen Sie Ihren Podcast vor!

► 4. OG, Makerspace

Nr. M-05

Freitag
28.03.
16 - 18 Uhr

DIGITALES FOTOGRAFIEREN

Grundlagen und Bedienkonzepte von Digitalkameras

Im zweiteiligen Workshop (zweiter Teil am 29.03.2014) von Antonia Bornefeld und Daniil Belazovschi (KAS) lernen Sie Grundlagen des zum Umgang mit Ihrer digitalen Spiegelreflexkamera. Bitte bringen Sie zum Termin Ihre eigene Kamera und (wenn vorhanden) ein Stativ mit.

► 4. OG, Makerspace

Nr. M-06

- Co Google nenajde?
- Ebay, Amazon: úvod do online eshopping
- Rešerše na internetu
- Video v síti – YouTube a Vimeo
- Vyhledávání fotografií a jejich sdílení přes Flickr
- Umíte organizovat a sdílet s wiki?
- E-výpůjčka – ze sítě do mého mobilu
- (Vážné) hry
- Ověřování termínů a jejich třídění
- Jak poprvé zveřejnit text vlastní e-knihy
- iPad v zaměstnání
- Jistota je jistota: základní ochrana mého počítače
- Využívání podcastů
- Online komunikace s veřejnou správou
- Lépe organizovat s mentálními mapami
- Výměna dat na internetu prostřednictvím Dropboxu
- Kreativní psaní pro bloggery
- Hudební produkce pomocí iPadu
- Street art
- Podcasting – základy a tipy
- Digitální fotografie
- Digitální zpracování obrazů
- Jak si vytvořím svůj vlastní blog?
- Filmová produkce na iPadu a iPhoneu

Hlavní oblasti rozvoje RF

- Posílit financování a stabilitu RF
 - Vyhodnocovat výkon RF a formou zpětné vazby působit na kraje ČR, aby nedocházelo k nevyrovnanému poskytování služeb z důvodu nerovnoměrného financování
- Prohloubit zájem komunity na stavu „své“ knihovny, provázat poskytování RF se standardem VKIS
- Optimalizovat procesy v rámci RF
- Aktualizovat nabídku celoživotního vzdělávání pracovníků knihoven, motivovat knihovníky k profesnímu růstu

Jak podpořit rozvoj RF?

- **Provázat poskytování RF se spolufinancováním obce?**
- **Provázat poskytování RF s plněním standardu?**
- **Standardu VKIS?**

Knihovny v benchmarkingu

Jak jsme rostli

	Počet knihoven
r. 2006	40
r. 2007	73
r. 2008	114
r. 2009	150
r. 2010	198
r. 2011	255
r. 2012	257
r. 2013	277
r. 2014	295
r. 2015	????

	r. 2014
Jihočeský kraj	22
Jihomoravský kraj	19
Karlovarský kraj	9
Královehradecký kraj	25
Liberecký kraj	11
Moravskoslezský kraj	41
Olomoucký kraj	11
Pardubický kraj	19
Plzeňský kraj	16
Praha	2
Středočeský kraj	30
Ústecký kraj	13
Vysočina	11
Zlínský kraj	18
CELKEM	247

Regionální funkce knihoven

28.5.2015

Zasedání sekce SDRUK